

ЗАТВЕРДЖУЮ

Директор опорного закладу освіти
«Андрушківський ліцей імені А.Н.Вітрука»

Осадча Н.В.

28.08.2020 року

ОСВІТНЯ ПРОГРАМА
опорного закладу освіти
«Андрушківський ліцей імені А.Н.Вітрука»
Андрушківської сільської ради
Житомирської області
на 2020 2021 н.р

Схвалено
Педагогічною радою
Опорного закладу освіти
«Андрушківський ліцей імені А.Н.Вітрука»
Протокол №1 від 28.08.2020 р.

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

до освітньої програми опорного закладу освіти «Андрушківський ліцей імені А.Н.Вітрука» Андрушківської сільської ради Житомирської області

1. Мета освітньої програми:

– реалізація змісту навчання, що забезпечує розвиток здібностей дитини, становлення її як повноцінної, соціально активної, конкурентноздатної особистості, яка володіє ключовими компетентностями (вільне володіння державною мовою; здатність спілкуватися рідною (у разі відмінності від державної) та іноземними мовами; математична компетентність; компетентності у галузі природничих наук, техніки і технологій; інноваційність; екологічна компетентність; інформаційно-комунікаційна компетентність; навчання впродовж життя; громадянські та соціальні компетентності, пов'язані з ідеями демократії, справедливості, рівності, прав людини, добробуту та здорового способу життя, з усвідомленням рівних прав і можливостей; культурна компетентність; підприємливість та фінансова грамотність);

– забезпечення діяльній спрямованості навчання, яке передбачає постійне включення учнів до різних видів педагогічно доцільної активної навчально-пізнавальної діяльності, а також практичну його спрямованість;

– реалізацію в освітньому процесі міжпредметних і внутрішньопредметних зв'язків;

– зосередження педагогічного колективу на цілеспрямованості, системності і єдності діяльності в змісті освіти.

2. Нормативно-правове забезпечення:

– Державний стандарт початкової освіти, затверджений Постановою Кабінету Міністрів України від 21.02.2018 року №87;

– Державний стандарт початкової загальної освіти, затвердженого Постановою кабінету Міністрів України від 20 квітня 2011 р. № 462;

– Державний стандарт базової і повної загальної середньої освіти, затверджений Постановою кабінету Міністрів України від 23 листопада 2011 року №1392;

– Державний стандарт початкової загальної освіти для дітей з особливими освітніми потребами, затверджений Постановою Кабінету Міністрів України від 21 серпня 2013 року №6;

– Типова освітня програма закладів загальної середньої освіти I ступеня (4 клас), затверджена наказом Міністерства освіти і науки України від 20.04.2018 року № 407;

– Типова освітня програма розроблена під керівництвом Савченко О.Я.

(1-3 класи), затверджена наказом Міністерством освіти і науки України від 21.03.2018 року №268;

– Типова освітня програма закладів загальної середньої освіти II ступеня наказом Міністерства освіти і науки України від 20.04.2018 року № 405;

– Типова освітня програма закладів загальної середньої освіти III ступеня, затверджена наказом МОН від 20.04.2018 № 408 (у редакції наказу МОН від 28.11.2019 №1493 зі змінами, внесеними наказом МОН від 31.03.2020 № 464).

3. Термін реалізації: 2020-2021 навчальний рік

4. Структура програми:

1 розділ– початкова освіта,

2 розділ – базова середня освіта,

3 розділ – повна середня освіта.

Кожна з них визначає:

1. Загальний обсяг навчального навантаження, орієнтовну тривалість і можливі взаємозв'язки окремих предметів, факультативів, курсів за вибором тощо, зокрема їх інтеграції, а також логічної послідовності їх вивчення.

2. Очікувані результати навчання учнів.

3. Рекомендовані форми організації освітнього процесу та інструменти системи внутрішнього забезпечення якості освіти.

4. Вимоги до осіб, які можуть розпочати навчання за цією Типовою освітньою програмою.

5. Напрямки реалізації.

Згідно з чинним законодавством організувати освітній процес відповідно до рівнів типових освітніх програм трьох ступенів навчання:

I ступінь – початкова освіта тривалістю чотири роки;

II ступінь – базова середня освіта тривалістю п'ять років;

III ступінь – повна середня освіта тривалістю два роки.

1). При реалізації освітньої програми забезпечити:

– логічну послідовність вивчення предметів, що розкривається у відповідних навчальних програмах;

– рекомендовані форми організації освітнього процесу, основними формами якого є різні типи уроку: формування компетентностей; розвитку компетентностей; перевірки та/або оцінювання досягнення компетентностей; корекції основних компетентностей; комбінований урок. Також рекомендованими формами організації освітнього процесу є екскурсії, віртуальні подорожі, уроки-семінари, конференції, форуми, спектаклі, брифінги, квести, інтерактивні уроки (уроки-«суди», урок-дискусійна група, уроки з навчанням одних учнів іншими),

інтегровані уроки, проблемний урок, відео-уроки, прес-конференції, ділові ігри тощо;

- використання в освітньому процесі сучасних інноваційних технологій, систем (методик) навчання;

- науково-дослідницьку діяльність, участь у проєктах;

- роботу з обдарованими дітьми;

- навчання дітей з особливими освітніми потребами.

2). Здійснити навчально-методичне забезпечення освітнього процесу, зокрема підручниками та навчальними посібниками, схваленими Міністерством освіти і науки України.

3). Спрямувати освітній процес на задоволення потреб учнів у виборі програм навчання.

4). Продовжувати запроваджувати в освітній процес школи сучасні технології навчання, зокрема: проєктні, інформаційно-комунікаційні, критичного мислення, інтерактивні технології, окремі освітні тренди.

5). Враховуючи особливості організації освітнього процесу та індивідуальні освітні потреби учнів, особливості регіону, рівень навчально-методичного та кадрового забезпечення сформувати варіативну складову навчального плану, спрямувати її на підсилення предметів інваріантної складової, запровадження факультативів, курсів за вибором, що розвивають індивідуальну орієнтованість особистості та формують її всебічний розвиток та на посилення вивчення предметів, які винесено для складання ЗНО.

6). Реалізувати навчання за наскрізними лініями через організацію розвивального освітнього середовища, роботу в проєктах, позакласну навчальну роботу і роботу гуртків.

7). Створити умови для навчання дітей з особливими освітніми потребами.

6.Принципи реалізації освітньої програми:

- забезпечення якості освіти та якості освітньої діяльності;

- забезпечення рівного доступу до освіти без дискримінації за будь-якими ознаками, у тому числі за ознакою інвалідності;

- розвиток інклюзивного освітнього середовища;

- забезпечення універсального дизайну та розумного пристосування;

- науковий характер освіти;

- цілісність і наступність системи освіти;

- прозорість і публічність прийняття та виконання управлінських рішень;

- відповідальність закладу освіти перед суспільством;

- інтеграція з ринком праці;

- нерозривний зв'язок із світовою та національною історією, культурою, національними традиціями;

- свобода у виборі видів, форм і темпу здобуття освіти, освітньої програми, закладу освіти;
- гуманізм;
- демократизм;
- єдність навчання, виховання та розвитку;
- виховання патріотизму, поваги до культурних цінностей українського народу, його історико-культурного надбання і традицій;
- формування усвідомленої потреби в дотриманні Конституції та законів України, нетерпимості до їх порушення;
- формування поваги до прав і свобод людини, нетерпимості до приниження її честі та гідності, фізичного або психічного насильства, а також до дискримінації за будь-якими ознаками;
- формування громадянської культури та культури демократії;
- формування культури здорового способу життя, екологічної культури і дбайливого ставлення до довкілля.

Інклюзивна форма навчання

На підставі Постанови Кабінету Міністрів України від 15.08.2011р. №872 «Про затвердження порядку організації інклюзивного навчання в ЗНЗ зі змінами внесеними Постановою Кабінету Міністрів від 09.08.2017р. №588, висновку про комплексну психолого-педагогічну оцінку розвитку дитини КУ «Інклюзивно-ресурсний центр Попільнянської селищної ради Житомирської області» та з метою реалізації права дитини з ООП на освіту відкрито інклюзивні класи.

Порядок поділу класів на групи

При вивченні окремих предметів у закладах загальної середньої освіти (додаток 2 до наказу Міністерства освіти і науки України від 20.02.2002 № 128, зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 06.03.2002 р. за № 229/6517, із змінами, внесеними згідно з наказом Міністерства освіти N 572 від 09.10.2002 наказом Міністерства освіти і науки, молоді та спорту N 921 від 17.08.2012 наказом Міністерства освіти і науки N 401 від 08.04.2016) класи діляться на групи під час вивчення української мови, іноземної мови, трудового навчання за умови наповнюваності більше 27 учнів у класі та під час проведення практичних занять з інформатики з використанням комп'ютерів за умови не менше 8 учнів у групі.

Це зафіксовано в освітній програмі закладу освіти.

Оцінювання результатів навчання здобувачів освіти

Оцінювання результатів навчання учнів у закладах загальної середньої освіти урегульовано такими документами:

- Закон України «Про повну загальну середню освіту» (стаття 17);
- Порядок переведення учнів (вихованців) закладу загальної середньої

освіти до наступного класу, затверджений наказом Міністерства освіти і науки України 14.07.2015 № 762 (у редакції наказу Міністерства освіти і науки України від 08.05.2019 № 621), зареєстрований в Міністерстві юстиції України 30.07.2015 за № 924/27369;

- Інструкція з ведення класного журналу 5-11(12)-х класів загальноосвітніх навчальних закладів, затверджена наказом Міністерства освіти і науки України від 03.06.2006 № 496;

- Інструкція щодо заповнення Класного журналу для 1-4-х класів загальноосвітніх навчальних закладів, затверджена наказом Міністерства освіти і науки України від 08.04.2015 № 412, з урахуванням методичних рекомендацій щодо заповнення класного журналу для 1-4 класів ЗЗСО (лист МОНУ від 21.09.2015р. №2/2-14-1907-15) та методичних рекомендацій щодо заповнення Класного журналу учнів 1-го класу;

- Критеріїв оцінювання навчальних досягнень учнів (вихованців) у системі загальної середньої освіти, затверджених наказом Міністерства освіти і науки, молоді та спорту України від 13 квітня 2011р. № 329 (зареєстровано в Міністерстві юстиції України від 11 травня 2011 р. за № 566/19304);

- Орієнтовних вимог оцінювання навчальних досягнень учнів із базових дисциплін у системі загальної середньої освіти, затверджених наказом Міністерства освіти і науки України від 21 серпня 2013 р. № 1222.

Тематичне, семестрове, річне оцінювання

При виставленні **тематичної оцінки** враховуються всі види навчальної діяльності, що підлягали оцінюванню протягом вивчення теми. При цьому проведення окремої тематичної атестації при здійсненні відповідного оцінювання не передбачається.

Семестрове оцінювання здійснюється на підставі тематичних оцінок.

При цьому мають враховуватися динаміка особистих навчальних досягнень учня (учениці) з предмета протягом семестру, важливість теми, тривалість її вивчення, складність змісту тощо.

Річне оцінювання здійснюється на підставі семестрових або скоригованих семестрових оцінок. Річна оцінка не обов'язково є середньоарифметичним від оцінок за I та II семестри. При виставленні річної оцінки мають враховуватися: динаміка особистих навчальних досягнень учня (учениці) з предмета протягом року, важливість тем, які вивчались у I та II семестрах, тривалість їх вивчення та складність змісту; рівень узагальнення умінь застосовувати набуті протягом навчального року знання тощо. Відповідно до чинних нормативних актів і семестрова і річна оцінки можуть підлягати коригуванню. Коригування семестрової оцінки проводиться згідно з пунктом 3.2. Інструкції з ведення

класного журналу 5-11(12)-х класів загальноосвітніх навчальних закладів, затвердженої наказом Міністерства освіти і науки України від 03.06.2006 № 496. Коригування річної оцінки проводиться згідно з пунктами 9-10 Порядку переведення учнів (вихованців) закладу загальної середньої освіти до наступного класу, затвердженого наказом Міністерства освіти і науки України 14.07.2015 № 762 (у редакції наказу Міністерства освіти і науки України від 08 травня 2019 року № 621), зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 30 липня 2015 р. за № 924/27369, річне оцінювання може коригуватись.

Структура навчального року

Відповідно до статті 16 Закону України "Про загальну середню освіту" навчальний рік розпочинається у

День знань - 1 вересня і закінчується не пізніше 1 липня наступного року.

Навчальні заняття організовуються за семестровою системою в такі терміни:

1 вересня – свято Першого Дзвоника

I семестр – з 01.09.2020 р. по 24.12.2020р.

II семестр – з 11.01.2021р. по 28.05.2021р.

Впродовж навчального року для учнів проводяться канікули:

- осінні - з 24.10.20 по 01.11.20;
- зимові - з 25.12.20 по 10.01.21
- весняні - з 20.03.21 по 28.03.21
- Додаткові канікули для учнів 1-го класу з 15.02.2021 по 19.02.2021 року.

Передбачається можливість вносити зміни до термінів проведення канікул, початку та завершення навчальних семестрів з огляду на епідеміологічну ситуацію. Продовження навчання здобувачами освіти за більш безпечними для них формами (індивідуальною, дистанційною).

Навчальний процес у закладі організовується за 5-денним робочим тижнем.

Запровадження коригуючого навчання

На початку 2020-2021 навчального року, задля забезпечення якісного виконання освітніх програм в умовах дистанційного навчання, приділити більше уваги традиційному повторенню вивченого матеріалу за минулий рік, запровадити «коригуюче навчання».

Карантинні заходи

У зв'язку зі світовим викликом щодо епідеміологічної ситуації, що має місце і в Україні, та необхідністю введення карантинних заходів задля запобігання поширенню вірусних хвороб, під час планування організаційних заходів, що забезпечують освітній процес, у тому числі і під час календарно-тематичного планування з предметів важливо врахувати можливість організації освітнього процесу в межах навчального року в умовах карантину.

Для організації дистанційного навчання в цей період користуватися методичними рекомендаціями, поданими у листах МОН від 23.03.2020 № 1/9-173; від 16.04.2020 № 1/9-213; методичними рекомендаціями «Організація дистанційного навчання в школі» (авт. А. Лотоцька, А. Пасічник), розробленими за підтримки МОН (<https://cutt.ly/MynTayc>)

При організації освітнього процесу в карантинних умовах забезпечити:

- соціальне дистанціювання;
- мінімізація переміщення здобувачів освіти та комунікація між ними в межах закладу освіти;
- дотримання нормативів наповнюваності класів та інших вимог законодавства про освіту.

При посиленні карантинних заходів (при «помаранчевій зоні») організувати змішане навчання, а при потраплянні в «червону зону» - дистанційне навчання за допомогою: поєднання онлайн-занять через Zoom, Skype, Instagram, Google, Hangouts; заздалегідь записаних відеоуроків, презентацій від вчителів чи із зовнішніх освітніх ресурсів; ретельно підібраних завдань для самостійної роботи з подальшою перевіркою; використання безкоштовних вебсерверів та платформ, наприклад, Google, Classroom, Moodle, Microsoft Teams.

ВИКОРИСТАННЯ ЛІТЕРАТУРИ В ОСВІТНЬОМУ ПРОЦЕСІ

В освітньому процесі закладам загальної середньої освіти використовувати лише навчальну літературу, що має гриф Міністерства освіти і науки України або висновок «Схвалено для використання в загальноосвітніх навчальних закладах» відповідною комісією Науково-методичної ради Міністерства освіти і науки України. Перелік навчальної літератури постійно оновлюється і доступний на офіційному вебсайті Міністерства (<https://mon.gov.ua/>) та на вебсайті ДНУ «Інститут модернізації змісту освіти» (<https://imzo.gov.ua/pidruchniki/pereliki/>).

На вебсайті ІМЗО в розділі «Електронна бібліотека», крім електронних версій підручників, розміщені художні танауково-популярні видання серії «Шкільна бібліотека» для 5-6 класів закладів загальної середньої освіти (<https://lib.imzo.gov.ua/>).

ПЕРЕЛІК НАВЧАЛЬНИХ ПРОГРАМ РОБОЧОГО НАВЧАЛЬНОГО ПЛАНУ

№	Навчальна дисципліна	Назва програми, автор	Рік/ видавництво	Ким дозволено для використання
Початкова школа 1-4 клас				
1	Українська мова	ТИПОВА ОСВІТНЯ ПРОГРАМА ДЛЯ ЗЗСО 1-4 класи, розроблена під	2018, mon.gov.ua	Затверджена Колегією Міністерства освіти і науки 22

		керівництвом О.Я. Савченко		лютого 2018 року.
2	Літературне читання	ТИПОВА ОСВІТНЯ ПРОГРАМА ДЛЯ ЗЗСО 1-4 класи, розроблена під керівництвом О.Я. Савченко	2018, mon.gov.ua	Затверджена Колегією Міністерства освіти і науки 22 лютого 2018 року.
3	Іноземна мова (англійська)	ТИПОВА ОСВІТНЯ ПРОГРАМА ДЛЯ ЗЗСО 1-4 класи, розроблена під керівництвом О.Я. Савченко	2018, mon.gov.ua	Затверджена Колегією Міністерства освіти і науки 22 лютого 2018 року.
4	Математика	ТИПОВА ОСВІТНЯ ПРОГРАМА ДЛЯ ЗЗСО 1-4 класи, розроблена під керівництвом О.Я. Савченко	2018, mon.gov.ua	Затверджена Колегією Міністерства освіти і науки 22 лютого 2018 року.
5	Природознавство	ТИПОВА ОСВІТНЯ ПРОГРАМА ДЛЯ ЗЗСО 1-4 класи, розроблена під керівництвом О.Я. Савченко	2018, mon.gov.ua	Затверджена Колегією Міністерства освіти і науки 22 лютого 2018 року.
6	Я у світі	ТИПОВА ОСВІТНЯ ПРОГРАМА ДЛЯ ЗЗСО 1-4 класи, розроблена під керівництвом О.Я. Савченко	2018, mon.gov.ua	Затверджена Колегією Міністерства освіти і науки 22 лютого 2018 року.
7	Музичне мистецтво	ТИПОВА ОСВІТНЯ ПРОГРАМА ДЛЯ ЗЗСО 1-4 класи, розроблена під керівництвом О.Я. Савченко	2018, mon.gov.ua	Затверджена Колегією Міністерства освіти і науки 22 лютого 2018 року.

8	Образотворче мистецтво	ТИПОВА ОСВІТНЯ ПРОГРАМА ДЛЯ ЗЗСО 1-4 класи, розроблена під керівництвом О.Я. Савченко	2018, mon.gov.ua	Затверджена Колегією Міністерства освіти і науки 22 лютого 2018 року.
9	Інформатика	ТИПОВА ОСВІТНЯ ПРОГРАМА ДЛЯ ЗЗСО 1-4 класи, розроблена під керівництвом О.Я. Савченко	2018, mon.gov.ua	Затверджена Колегією Міністерства освіти і науки 22 лютого 2018 року.
10	Основи здоров'я	ТИПОВА ОСВІТНЯ ПРОГРАМА ДЛЯ ЗЗСО 1-4 класи, розроблена під керівництвом О.Я. Савченко	2018, mon.gov.ua	Затверджена Колегією Міністерства освіти і науки 22 лютого 2018 року.
11	Фізична культура	ТИПОВА ОСВІТНЯ ПРОГРАМА ДЛЯ ЗЗСО 1-4 класи, розроблена під керівництвом О.Я. Савченко	2018, mon.gov.ua	Затверджена Колегією Міністерства освіти і науки 22 лютого 2018 року.
Середня і стара школа				
12	Українська мова	Програма для загальноосвітніх навчальних закладів. Українська мова 5-9 класи. Глазова О.П.	Сайт МОНУ, 2017	Наказ Міністерства освіти і науки України від 07.06.2017 №804
13	Українська мова	Програма для загальноосвітніх навчальних закладів. Українська мова 10-11 класи	Сайт МОНУ, 2017	Наказ Міністерства освіти і науки № 1407 від 23 жовтня 2017 року
14	Українська	Українська літератур .	Сайт МОНУ,	Наказ

	література	5-9 класи. Програма для загальноосвітніх навчальних закладів.	2017	Міністерства освіти і науки України від 07.06.2017 №804
15	Українська література	Українська література . 10-11 класи. Програма для загальноосвітніх навчальних закладів.	Сайт МОНУ, 2017	Наказ Міністерства освіти і науки № 1407 від 23 жовтня 2017 року
16	Іноземна мова (англійська)	Іноземні мови 5-9 класи. Програма для загальноосвітніх навчальних закладів.	Сайт МОНУ, 2017	Наказ Міністерства освіти і науки України від 07.06.2017 №804
17	Іноземна мова (англійська)	Іноземні мови 10-11 класи. Програма для загальноосвітніх навчальних закладів.	Сайт МОНУ, 2017	Наказ Міністерства освіти і науки № 1407 від 23 жовтня 2017 року
18	Зарубіжна література	Зарубіжна література . 5-9 класи. Програма для загальноосвітніх навчальних закладів.	Сайт МОНУ, 2017	Наказ Міністерства освіти і науки України від 07.06.2017 №804
19	Зарубіжна література	Зарубіжна література . 10-11 класи. Програма для загальноосвітніх навчальних закладів.	Сайт МОНУ, 2017	Наказ Міністерства освіти і науки № 1407 від 23 жовтня 2017 року
20	Історія України	Всесвітня історія	Сайт МОНУ, 2017	Наказ Міністерства освіти і науки України від 07.06.2017 №804
21	Історія України	Історія України. Всесвітня історія. 10-11 класи. Програма для загальноосвітніх навчальних закладів.	Сайт МОНУ, 2017	Наказ Міністерства освіти і науки № 1407 від 23 жовтня 2017 року

				року
22	Всесвітня історія	Історія України. Всесвітня історія. 5-9 класи. Програма для загальноосвітніх навчальних закладів.	Сайт МОНУ, 2017	Наказ Міністерства освіти і науки України від 07.06.2017 №804
23	Всесвітня історія	Історія України. Всесвітня історія. 10-11 класи. Програма для загальноосвітніх навчальних закладів.	Сайт МОНУ, 2017	Наказ Міністерства освіти і науки № 1407 від 23 жовтня 2017 року
24	Основи правознавства	Правознавство (практичний курс) 9 клас/ Пометун О.І.	Сайт МОНУ, 2017	Наказ Міністерства освіти і науки України від 07.06.2017 №804
25	Музичне мистецтво	Музичне мистецтво . 5-9 класи. Програма для загальноосвітніх навчальних закладів	Сайт МОНУ, 2017	Наказ Міністерства освіти і науки України від 07.06.2017 №804
26	Мистецтво	Мистецтво . 5-9 класи. Програма для загальноосвітніх навчальних закладів	Сайт МОНУ, 2017	Наказ Міністерства освіти і науки України від 07.06.2017 №804
27	Образотворче мистецтво	Образотворче мистецтво. 5-9 класи. Програма для загальноосвітніх навчальних закладів.	Сайт МОНУ, 2017	Наказ Міністерства освіти і науки України від 07.06.2017 №804
28	Математика	Навчальна програма для загальноосвітніх навчальних закладів. Математика 5-9 класи (колектив авторів)	Сайт МОНУ, 2017	Наказ Міністерства освіти і науки України від 07.06.2017 №804
29	Алгебра	Навчальна програма для загальноосвітніх навчальних закладів. Математика 5-9 класи (колектив авторів)	Сайт МОНУ, 2017	Наказ Міністерства освіти і науки України від 07.06.2017 №804

30	Алгебра і початки аналізу	Навчальна програма для загальноосвітніх навчальних закладів. Математика 10-11 класи	Сайт МОНУ, 2017	Наказ Міністерства освіти і науки № 1407 від 23 жовтня 2017 року
31	Геометрія	Навчальна програма для загальноосвітніх навчальних закладів. Математика 5-9 класи (колектив авторів)	Сайт МОНУ	Наказ Міністерства освіти і науки України від 07.06.2017 №804
32	Геометрія	Навчальна програма для загальноосвітніх навчальних закладів. Математика 10-11 класи	Сайт МОНУ, 2017	Наказ Міністерства освіти і науки № 1407 від 23 жовтня 2017 року
33	Природознавство	Природознавство. 5-9 класи. Програма для загальноосвітніх навчальних закладів.	Сайт МОНУ, 2017	Наказ Міністерства освіти і науки України від 07.06.2017 №804
34	Біологія	Програма для загальноосвітніх навчальних закладів. Біологія 6-9 класи.	Сайт МОНУ, 2017	Наказ Міністерства освіти і науки України від 07.06.2017 №804
35	Біологія і екологія	Програма для загальноосвітніх навчальних закладів. Біологія і екологія 10-11 класи.	Сайт МОНУ, 2017	Наказ Міністерства освіти і науки № 1407 від 23 жовтня 2017 року
36	Географія	Навчальна програма для загальноосвітніх навчальних закладів. Географія. 5-9 класи	Сайт МОНУ, 2017	Наказ Міністерства освіти і науки України від 07.06.2017 №804
37	Географія	Навчальна програма для загальноосвітніх навчальних закладів. Географія. 10-11 класи	Сайт МОНУ, 2017	Наказ Міністерства освіти і науки № 1407 від 23 жовтня 2017

				року
38	Фізика	Фізика 7-9 класи. Навчальна програма для загальноосвітніх навчальних закладів.	Сайт МОНУ, 2017	Наказ Міністерства освіти і науки України від 07.06.2017 №804
39	Фізика і астрономія	Фізика і астрономія 10-11 класи. Навчальна програма для загальноосвітніх навчальних закладів.	Сайт МОНУ, 2017	Наказ Міністерства освіти і науки № 1407 від 23 жовтня 2017 року
40	Хімія	Навчальна програма для загальноосвітніх навчальних закладів. Хімія 7-9 класи	Сайт МОНУ, 2017	Наказ Міністерства освіти і науки України від 07.06.2017 №804
41	Хімія	Навчальна програма для загальноосвітніх навчальних закладів. Хімія 10-11 класи	Сайт МОНУ, 2017	Наказ Міністерства освіти і науки № 1407 від 23 жовтня 2017 року
42	Трудове навчання	Трудове навчання 5-9 класи. Програма для загальноосвітніх навчальних закладів	Сайт МОНУ, 2017	Наказ Міністерства освіти і науки України від 07.06.2017 №804
43	Технології	Навчальна програма для загальноосвітніх навчальних закладів. Трудове навчання 10-11 класи	Сайт МОНУ, 2017	Наказ Міністерства освіти і науки № 1407 від 23 жовтня 2017 року
44	Інформатика	Навчальна програма для загальноосвітніх навчальних закладів. Інформатика. 5-9 кл.	Сайт МОНУ, 2017	Наказ Міністерства освіти і науки України від 07.06.2017 №804
45	Інформатика	Навчальна програма для загальноосвітніх	Сайт МОНУ, 2017	Наказ Міністерства

		навчальних закладів. Інформатика. 10-11 класи		освіти і науки № 1407 від 23 жовтня 2017 року
46	Основи здоров'я	Програма для загальноосвітніх навчальних закладів. Основи здоров'я. 5-9 клас	Сайт МОНУ, 2017	Наказ Міністерства освіти і науки України від 07.06.2017 №804
47	Фізична культура	Навчальна програма з фізичної культури для загальноосвітніх навчальних закладів. 5-9 класи/ Круцевич Т.Ю.	Сайт МОНУ, 2017	Наказ Міністерства освіти і науки України від 07.06.2017 №804
48	Фізична культура	Програма для загальноосвітніх навчальних закладів. Фізична культура. 10- 11 класи	Сайт МОНУ, 2017	Наказ Міністерства освіти і науки № 1407 від 23 жовтня 2017 року
49	Захист Вітчизни	Навчальна програма з предмету Захист Вітчизни. 10-11 класи	Сайт МОНУ, 2017	Наказ Міністерства освіти і науки № 1407 від 23 жовтня 2017 року
50	Громадянська освіта	Програма для загальноосвітніх навчальних закладів. Людина і світ. 10 клас	Сайт МОНУ, 2017	Наказ Міністерства освіти і науки № 1407 від 23 жовтня 2017 року
51	Економіка	Програма для загальноосвітніх навчальних закладів. Економіка. 10-11 класи	Сайт МОНУ, 2017	Наказ Міністерства освіти і науки № 1407 від 23 жовтня 2017 року

2020-2021 навчальний рік – Рік математичної освіти в Україні

5 серпня 2020 року Кабінет Міністрів України ухвалив Концепцію розвитку природничо-математичної освіти (STEM-освіти), реалізація якої передбачена до 2027 року. Концепція спрямована на модернізацію STEM-освіти, її широкомасштабне впровадження на всіх складниках та рівнях освіти, встановлення партнерства з роботодавцями і науковими установами та їхнє залучення до розвитку природничо-математичної освіти, тому вчителі природничих дисциплін мають скоригувати свої навчальні плани із змістом зазначеного документа, оскільки розвиток STEM-освіти може бути забезпечений на початковому, базовому та профільному рівнях. STEM-освіта може реалізуватися через усі види освіти – формальну, неформальну, інформальну (на онлайн-платформах, у STEM-центрах/лабораторіях, за допомогою екскурсій, турнірів, конкурсів, фестивалів, практикумів тощо). Згідно з Концепцією, навчальні методики та навчальні програми STEM-освіти будуть спрямовані на формування компетентностей, актуальних на ринку праці. Зокрема, це критичне, інженерне і алгоритмічне мислення, навички оброблення інформації й аналізу даних, цифрова грамотність, креативні якості та інноваційність, навички комунікації. STEM-освіта буде впроваджуватись із урахуванням принципів особистісного підходу, постійного оновлення змісту освіти відповідно до нових досягнень науки та вимог ринку праці, формування необхідних компетентностей на всіх складниках та рівнях освіти, розвитку закладів спеціалізованої освіти наукового спрямування.

1 РОЗДІЛ
ПОЧАТКОВА ОСВІТА

1. Загальний обсяг навчального навантаження та орієнтовна тривалість і можливі взаємозв'язки освітніх галузей, предметів, дисциплін

– Загальний обсяг навчального навантаження для учнів 1 класу НУШ (1 цикл) визначено 805 годин/навчальний рік, для 2-х класів – 875 годин/навчальний рік, для 3-х класів - 910 годин/навчальний рік,

Відповідно до наказу МОН України від 20.04.2018р.№407 закладом освіти визначено загальний обсяг навчального навантаження :

– для 4-х класів – 910 годин/навчальний рік.

Відповідно до робочого навчального плану для початкової школи з навчанням українською мовою для 1-3 класу, розробленого на підставі типової освітньої програми початкової освіти під керівництвом О.Я.Савченко(таблиця 1)

1.1. Навчальний план з українською мовою навчання для початкової школи (таблиця 1)

	1 кл.	2 кл.	3 кл.	4 кл.
<i>Інваріантна складова</i>				
Українська мова	7+1	7+1	7+1	7+1
Іноземна(англ.) мова	2	3	3	2
Музичне мистецтво	1	1	1	1
Образотворче мистецтво	1	1	1	1
Математика	4	4	5	4
Природознавство	-	-	-	2
Я у світі	-	-	-	1
Я досліджую світ	3	3	3	-
Трудове навчання	-	-	-	1
Дизайн і технології	1	1	1	-
Фізична культура	3	3	3	3
Основи здоров'я	-	-	-	1
Інформатика	-	1	1	1
<i>Разом</i>	23	25	26	25
<i>Варіативна складова</i>			1	1
Фак. , інд.заняття:				
Християнська етика			1	1
Гранично допустиме навантажен. одного учня	20	22	23	23

Всього	23	25	27	26
---------------	----	----	----	----

**1.2. Навчальний план з українською мовою навчання для 1-2 класів
(таблиця 1)**

Макарівська філія I-II ступенів

Назва освітньої галузі	Навчальні предмети	Кількість годин на тиждень	
		1 клас	2 клас
<i>Інваріантний складник</i>			
Мовно-літературна (українська мова)	Українська мова	7+1	7+1
Англійська мова	англійська	2	3
Математична	математика	4	4
Я досліджую світ (природнича, громадянської історична, соціальна, здоров'язбережувальна галузі)	природознавство основи здоров'я	3	3
Технологічна	Дизайн і технології	1	1
Інформатична	інформатика	-	1
Мистецька	Музичне мистецтво	1	1
	Образотворче мистец.	1	1
Фізкультурна*		3	3
Усього		20/23	22/25
<i>Варіативний складник</i>			

**1.3. Навчальний план з українською мовою навчання для 3-4 класів
(таблиця 1)**

Макарівська філія I-II ступенів

Навчальний предмети	Кількість годин на тиждень	
	3 кл	4 кл
Інваріантна складова		
Українська мова	7 +1	7 +1
Іноземна (анг.) мова	3	2
Музичне мистецтво	1	1
Образотворче мистецтво	1	1
математика	5	4
природознавство	-	2
Яу світі	-	1
Я досліджую світ	3	-
Трудове навчання	-	1
Дизайн і технології	1	-
Основи здоров'я	-	1
інформатика	1	1
Фізична культура	3	3
Варіативна складова		
Всього	26	25
Фінансується	26	25

**1.4. Навчальний план з українською мовою навчання для 1-4 класів
(таблиця 1)**

Харлівська філія І-ІІ ступенів

Навчальні предмети				
Інваріантна складова	1 клас	2 клас	3 клас	4 клас
Українська мова	7		7	7
Іноземна мова	2		3	2
Математика	4		5	4
Інформатика			1	1
Я досліджую світ	3		3	

Природознавство				2
Я у світі				1
Мистецтво	2		2	
Музичне мистецтво				1
Образотворче мистецтво				1
Трудове навчання	1		1	1
Дизайн і технології				
Основи здоров'я				1
Фізична культура	3		3	3
Разом	19+3		22+3	21+3
Варіативна складова:	-		-	-
Українська мова	1			1
Математика	-		-	
Курси за вибором:	-		-	
Факультативи, індивідуальні заняття.	-		-	
Гранично допустиме навчальне навантаження на одного учня	20		23	23
Всього:	23		25	25

1.5. Навчальний план з українською мовою навчання для 1-4 класів (таблиця 1)

Василівська філія I-II ступенів

Назва освітньої галузі				
Інваріантна складова	1 клас	2 клас	3 клас	4 клас
Мовно – літературна галузь, у тому числі:				
Українська мова та література	1	6	7	7
Іноземна мова	1	2	2	2
Математична	1	4	5	4
Інформатична	-	1	1	1
Я досліджую світ	1	3	2	-
Природознавство	-	-	-	2
Я у світі	-	-	-	1
Мистецька	0,5	1	1	-

Музичне мистецтво				1
Образотворче мистецтво				1
Трудове навчання	-	-	-	1
Технологічна	0,5	1	1	-
Основи здоров'я	-	-	-	1
Фізична культура	-	2	1	3
Разом	5	20	20	24
Варіативна складова:	-	-	-	-
Курси за вибором:	-	-	-	-
Факультативи, індивідуальні заняття.	-	-	-	-
Гранично допустиме навчальне навантаження на одного учня				23
Всього:	5	20	20	24

- здійснено розподіл навчального навантаження на тиждень,
- встановлено погодинне співвідношення між окремими предметами за роками навчання,
- визначено гранично допустиме тижневе навантаження учнів, що забезпечує реалізацію освітніх галузей Базового навчального плану Державного стандарту, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 21 лютого 2018 р. № 87, через окремі предмети.

На розширення спектра пізнання дитини, формування цілісного сприйняття світу спрямована варіативна складова навчального плану: індивідуальні консультації та групові заняття, додаткові години для вивчення предметів освітніх галузей.

Відповідно до чинних нормативів (наказ Міністерства освіти і науки України від 20.02.2002 р. № 128, зареєстрований в Міністерстві юстиції України від 06.03.2002 за № 229/6517) здійснюється поділ класів на групи при вивченні іноземної мови та інформатики.

Зорієнтовано роботу вчителів на забезпечення інтеграції змісту предметів: "Фізична культура" та "Основи здоров'я" у зміст всіх предметів інваріантної та варіативної складових навчального плану.

Години, передбачені для фізичної культури, не враховуються під час визначення гранично допустимого навчального навантаження учнів, але обов'язково фінансуються.

Відповідно до Загальних положень типової освітньої програми закладів загальної середньої освіти I ступеня, затверджених наказом МОНУ від 20.04.2018р. №407, освітню програму укладено за такими освітніми галузями: мови і літератури (мовний і літературний компоненти), математика, природознавство, суспільствознавство, мистецтво, технології, здоров'я і фізична культура; до предметів, які вивчаються в початковій школі закладу відносяться: українська мова, іноземна мова, математика, природознавство, я у світі, я досліджую світ, музичне мистецтво, дизайн і технології, інформатика, основи здоров'я, фізична культура.

Зміст предметів, які вивчаються в початковій школі, закладений в переліку навчальних програм для учнів закладів загальної середньої освіти I ступеня (затверджених наказом МОН від 29.05.2015 № 584).

Логічна послідовність вивчення предметів розкривається у відповідних навчальних програмах.

Відповідно до чинного законодавства при визначенні гранично допустимого навантаження учнів ураховані санітарно-гігієнічні норми та нормативна тривалість уроків у 1 – х класах – 35 хвилин, 2-4 класах – 40 хвилин.

2. Очікувані результати навчання та компетентностей учнів

Освітня програма спрямована на реалізацію мети та завдань освітньої галузі, визначених у Державному стандарті початкової загальної освіти, що забезпечує формування у молодших школярів ключових компетентностей, які позначаються через вміння вчитися, здатність логічно міркувати, вміння критично мислити, готовність розв'язувати проблеми із застосуванням досвіду практичної діяльності для вирішення повсякденних задач, вміння працювати в команді тощо. Крім того, навчання в 1-4 класах сприятиме виробленню в учнів передумов самостійного пошуку й аналізу інформації, фінансової грамотності та підприємницьких навичок.

Такі ключові компетентності, як вміння вчитися, ініціативність і підприємливість, екологічна грамотність і здоровий спосіб життя, соціальна та громадянська компетентності можуть формуватися відразу засобами усіх предметів.

Необхідною умовою формування компетентностей є діяльнісна спрямованість навчання, яка передбачає постійне включення учнів до різних видів педагогічно доцільної активної навчально-пізнавальної діяльності, а також практична його спрямованість. Тому доцільно, де це можливо, не лише показувати виникнення факту із практичної ситуації, а й по можливості перевіряти його на практиці й встановлювати причинно-наслідкові зв'язки. Формуванню ключових компетентностей сприяє встановлення та реалізація в освітньому процесі міжпредметних і внутрішньо предметних зв'язків, а саме:

змістово-інформаційних, операційно-діяльнісних і організаційно-методичних. Їх використання посилює пізнавальний інтерес учнів до навчання і підвищує рівень їхньої загальної культури, створює умови для систематизації навчального матеріалу і формування наукового світогляду. Учні набувають досвіду застосування знань на практиці та перенесення їх в нові ситуації.

Навчальні досягнення здобувачів освіти в 1-2 класах підлягають вербальному, формувальному оцінюванню.

3. Форми організації освітнього процесу

Відповідно до Типової освітньої програми закладів загальної середньої освіти I ступеня педагогічний колектив запроваджує такі форми організації освітнього процесу:

- ✓ різні типи уроків:
 - формування компетентностей;
 - розвитку компетентностей;
 - перевірки та/або оцінювання досягнення компетентностей;
 - корекції основних компетентностей;
 - комбінований урок;
- ✓ екскурсії,
- ✓ віртуальні подорожі,
- ✓ спектаклі,
- ✓ квести, які вчитель організує у межах уроку або в позаурочний час.

4. Вимоги до осіб, які можуть розпочати навчання за освітньою програмою

У відповідності до Закону України «Про освіту» початкова освіта здобувається, як правило, з шести років.

Діти, яким на 1 вересня поточного навчального року виповнилося сім років, повинні розпочинати здобуття початкової освіти цього ж навчального року. Діти, яким на 1 вересня поточного навчального року не виповнилося шести років, можуть розпочинати здобуття початкової освіти цього ж навчального року за бажанням батьків або осіб, які їх замінюють, якщо їм виповниться шість років до 31 грудня поточного року. Особи з особливими освітніми потребами можуть розпочинати здобуття початкової освіти з іншого віку.

Впровадження інклюзивної освіти здійснюється на підставі Закону України від 23.05.2017 №2053 – VIII «Про внесення змін до Закону України «Про освіту» щодо особливостей доступу осіб з особливими освітніми потребами до освітніх послуг»

Програма розроблена відповідно до наказу Міністерства освіти і науки від 26.07.2018 року №814 «Про затвердження типової освітньої програми початкової освіти спеціальних закладів загальної середньої освіти для дітей з особливими освітніми потребами», із змінами, внесеними згідно з Наказом Міністерства освіти і науки № 917 від 16.08.2018 та висновків про комплексну психолого –

педагогічну оцінку розвитку дитини КУ «Інклюзивно – ресурсний центр
Попільнянської селищної ради Житомирської області»

2 РОЗДІЛ

БАЗОВА СЕРЕДНЯ ОСВІТА

Впровадження Державного стандарту базової та повної загальної середньої освіти, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 23 листопада 2011 року № 1392.

Програма розроблена відповідно до наказу Міністерства освіти і науки від 20.04.2018 року №405 «Про затвердження типової освітньої програми закладів загальної середньої освіти II ступеня».

Програмою передбачено:

1. Загальний обсяг навчального навантаження та орієнтовна тривалість і можливі взаємозв'язки освітніх галузей, предметів, дисциплін. Загальний обсяг навчального навантаження для учнів 5-9 класів ЗЗСО складає 5845 годин/навчальний рік:

- для 5 класів 997,5 годин/навчальний рік;
- для 6 класів 1050 годин/навчальний рік;
- для 7 класів 1125,5 годин/навчальний рік;
- для 8 класів 1120 годин/навчальний рік;
- для 9 класів 1172,5 годин/навчальний рік.

1.1. Навчальний план з українською мовою навчання для 5 – 9 класів (Таблиця 1)

Навчальні предмети	Кількість годин на тиждень у класах					
	5	6	7А	7Б	8	9
<i>Інваріантна складова</i>						
Українська мова	3,5	3,5+0,5	2,5	2,5	2	2
Українська літерат.	2	2	2	2	2	2
Англійська мова	3	3	3	3	3	3
Німецька мова	2	-	-	-	-	-
Зарубіжна література	2	2	2	2	2	2
Історія України	1	1	1	1	1,5	1,5
Всесвітня історія	-	1	1	1	1	1
Основи правознавства	-	-	-	-	-	1
Музичне мистецтво	1	1	1	1	-	-
Образотворче мист.	1	1	1	1	-	-
Мистецтво	-	-	-	-	1	1
Математика	4	4	-	-	-	-
Алгебра	-	-	2	2	2	2
Геометрія	-	-	2	2	2	2

Природознавство	2	-	-	-	-	-
Біологія	-	2	2	2	2	2
Географія	-	2	2	2	2	1,5
Фізика	-	-	2	2	2	3
Хімія	-	-	1,5	1,5	2	2
Труд. навчання	2	2	1	1	1	1
Інформатика	1	1	1	1	2	2
Фізична культура	3	3	3	3	3	3
Осн. здоров'я	1	1	1	1	1	1
Разом	28,5	30	31	31	31,5	33
Варіативна складова			0,5	0,5	0,5	0,5
Курси за вибором:						
Історія рідного краю			0,5	0,5	0,5	0,5
Факультат, інд.зан						
Гранично допустиме навантаж одного учня	28	31	31	32	33	33
Всього	28,5	30	31,5	31,5	32	33,5

При вивченні іноземної мови та трудового навчання 6 і 8 класи діляться на групи, під час проведення практичних занять з інформатики всі класи діляться на групи.

1.2.Навчальний план з українською мовою навчання для 5 – 9 класів (Таблиця 1)

Макарівська філія I-II ступенів

Освітні галузі	Навчальні предмети	Кількість годин на тиждень у класах				
		5	6	7	8	9
Мови і літератури	Українська мова	3,5	3,5	2,5	2	2
	Українська література	2	2	2	2	2
	Німецька мова	-	-	-	-	2
	Англійська мова	3	3	3	3	2
	Зарубіжна література	2	2	2	2	2
	Математика	Математика	4	4		-
	Алгебра	-	-	2	2	2

	Геометрія	-	-	2	2	2
Суспільствознавство	Історія України	1	1	1	1,5	1,5
	Всесвітня історія	-	1	1	1	1
	Основи правознавства	-	-	-	-	1
Мистецтво	Музичне мистецтво	1	1	1	-	-
	Образотворче мистецтво	1	1	1	-	-
	Мистецтво	-	-	-	1	1
Природознавство	Природознавство	2	-	-	-	-
	Біологія	-	2	2	2	2
	Географія	-	2	2	2	1,5
	Фізика	-	-	2	2	3
	Хімія	-	-	1,5	2	2
Технології	Трудове навчання	2	2	1	1	1
	Інформатика	1	1	1	2	2
Здоров'я і фізична культура	Основи здоров'я	1	1	1	1	1
	Фізична культура	3	3	3	3	3
Разом		23,5+3	26,5+3	28+3	28,5+3	31+3
Курс за вибором						
Рідний край				0,5	0,5	0,5
Всього		26,5	29,5	31,5	32	34,5

1.2.Навчальний план з українською мовою навчання для 5 – 9 класів (Таблиця 1)

Харлівська філія І-ІІ ступенів

№ з/п	Навчальні предмети	Кількість годин по класах				
		5	6	7	8	9
1	Українська мова	3,5	3,5	2,5	2	2
2	Українська література	2	2	2	2	2
3	Іноземна мова(англійська)	3	2	2	2	1,5
4	Друга іноземна мова (рос.)	2	2	2	2	2
5	Зарубіжна література	2	2	2	2	1,5
6	Математика	4	4	4	4	4
7	Інформатика	1	1	1	2	2
8	Історія України	1	1	1	1,5	1,5
9	Всесвітня історія		1	1	1	1
10	Правознавство					1
11	Географія		2	1,5	2	1,5

12	Біологія		2	2	2	2
13	Природознавство	2				
14	Фізика			2	2	3
15	Хімія			1,5	2	2
16	Музичне мистецтво	1	1	1		
17	Образотворче мистецтво	1	1	1		
18	Фізична культура	3	3	3	3	3
19	Основи здоров'я	1	1	1	1	0,5
20	Трудове навчання	2	2	1	1	0,5
21	Мистецтво				1	0,5
	Разом	28,5	30,5	31,5	32,5	31,5
Предмети та курси за вибором						
1	Історія рідного краю			0,5	0,5	0,5
	Разом	28,5	30,5	32	33	32

**1.2.Навчальний план з українською мовою навчання для 5 – 9 класів
(Таблиця 1)**

Василівська філія I-II ступенів

НАВЧАЛЬНІ ПРЕДМЕТИ	КІЛЬКІСТЬ			ГОДИН	
	5	6	7	8	9
<i>Інваріантна складова</i>					
Українська мова	2	3,5	2	2	2
Українська література	2	2	2	2	2
Іноземна мова (англ.)	2	3	2	3	2
Зарубіжна література	2	2	2	2	2
Історія України	1	1	1	1,5	1,5
Всесвітня історія	-	1	1	1	1
Правознавство	-	-	-	-	1
Музичне мистецтво	0,5	1	0,5	-	-
Мистецтво	-	-	-	1	0,5
Образотворче мистецтво	0,5	1	0,5	-	-
Математика	3	4	-	-	-
Алгебра	-	-	2	2	1,5
Геометрія	-	-	2	2	1,5
Природознавство	1	-	-	-	-
Біологія	-	2	2	2	2
Географія	-	2	1	2	1,5

Фізика	-	-	2	2	2
Хімія	-	-	1,5	2	1,5
Трудове навчання	0,5	2	0,5	1	0,5
Інформатика	0,5	1	0,5	2	0,5
Основи здоров'я	0,5	1	0,5	1	0,5
Фізична культура	0,5	3	1	3	0,5
Разом	16	26,5+3	24	28,5+3	24
Варіативна складова	-	-	-	-	-
Курси за вибором	-	-	-	-	-
Факультативи	-	-	-	-	-
<i>Індивідуальні заняття:</i>	-	-	-	-	-
Збільшення годин на вивчення окремих предметів					
Гранично допустиме навчальне навантаження на одного учня	28		32		33
Всього (без урахування поділу класів на групи)					

Гранична наповнюваність класів та тривалість уроків встановлена відповідно до Закону України "Про загальну середню освіту" .

Відповідно до мети та загальних цілей, окреслених у Державному стандарті, визначено завдання, які має реалізувати вчитель у рамках кожної освітньої галузі.

2. Очікувані результати навчання здобувачів освіти

Результати навчання повинні зробити внесок у формування ключових компетентностей учнів:

№ з/п	Ключові компетентності	Компоненти
1	Спілкування державною (і рідною — у разі відмінності) мовами	Уміння: ставити запитання і розпізнавати проблему; міркувати, робити висновки на основі інформації, поданої в різних формах (у текстовій формі, таблицях, діаграмах, на графіках); розуміти, пояснювати і перетворювати тексти задач (усно і письмово), грамотно висловлюватися рідною мовою; доречно та

№ з/п	Ключові компетентності	Компоненти
		<p>коректно вживати в мовленні термінологію з окремих предметів, чітко, лаконічно та зрозуміло формулювати думку, аргументувати, доводити правильність тверджень; уникнення невнормованих іншомовних запозичень у спілкуванні на тематику окремого предмета; поповнювати свій словниковий запас.</p> <p>Ставлення: розуміння важливості чітких та лаконічних формулювань.</p> <p>Навчальні ресурси: означення понять, формулювання властивостей, доведення правил, теорем</p>
2	Спілкування іноземними мовами	<p>Уміння:здійснювати спілкування в межах сфер, тем і ситуацій, визначених чинною навчальною програмою; розуміти на слух зміст автентичних текстів; читати і розуміти автентичні тексти різних жанрів і видів із різним рівнем розуміння змісту; здійснювати спілкування у письмовій формі відповідно до поставлених завдань; використовувати у разі потреби невербальні засоби спілкування за умови дефіциту наявних мовних засобів; ефективно взаємодіяти з іншими усно, письмово та за допомогою засобів електронного спілкування.</p> <p>Ставлення:критично оцінювати інформацію та використовувати її для різних потреб; висловлювати свої думки, почуття та ставлення; адекватно використовувати досвід, набутий у вивченні рідної мови та інших навчальних предметів, розглядаючи його як засіб усвідомленого оволодіння іноземною мовою; обирати й застосовувати доцільні комунікативні стратегії відповідно до різних потреб; ефективно користуватися навчальними стратегіями для самостійного вивчення іноземних мов.</p> <p>Навчальні ресурси:підручники, словники, довідкова література, мультимедійні засоби, адаптовані іншомовні тексти.</p>
3	Математична	<p>Уміння: оперувати текстовою та числовою</p>

№ з/п	Ключові компетентності	Компоненти
	компетентність	<p>інформацією; встановлювати відношення між реальними об'єктами навколишньої дійсності (природними, культурними, технічними тощо); розв'язувати задачі, зокрема практичного змісту; будувати і досліджувати найпростіші математичні моделі реальних об'єктів, процесів і явищ, інтерпретувати та оцінювати результати; прогнозувати в контексті навчальних та практичних задач; використовувати математичні методи у життєвих ситуаціях.</p> <p>Ставлення: усвідомлення значення математики для повноцінного життя в сучасному суспільстві, розвитку технологічного, економічного й оборонного потенціалу держави, успішного вивчення інших предметів.</p> <p>Навчальні ресурси: розв'язування математичних задач, і обов'язково таких, що моделюють реальні життєві ситуації</p>
4	Основні компетентності у природничих науках і технологіях	<p>Уміння: розпізнавати проблеми, що виникають у довкіллі; будувати та досліджувати природні явища і процеси; послуговуватися технологічними пристроями.</p> <p>Ставлення: усвідомлення важливості природничих наук як універсальної мови науки, техніки та технологій. усвідомлення ролі наукових ідей в сучасних інформаційних технологіях</p> <p>Навчальні ресурси: складання графіків та діаграм, які ілюструють функціональні залежності результатів впливу людської діяльності на природу</p>
5	Інформаційно-цифрова компетентність	<p>Уміння: структурувати дані; діяти за алгоритмом та складати алгоритми; визначати достатність даних для розв'язання задачі; використовувати різні знакові системи; знаходити інформацію та оцінювати її достовірність; доводити істинність тверджень.</p> <p>Ставлення: критичне осмислення інформації та</p>

№ з/п	Ключові компетентності	Компоненти
		джерел її отримання; усвідомлення важливості інформаційних технологій для ефективного розв'язування математичних задач. Навчальні ресурси: візуалізація даних, побудова графіків та діаграм за допомогою програмних засобів
6	Уміння вчитися впродовж життя	Уміння: визначати мету навчальної діяльності, відбирати й застосовувати потрібні знання та способи діяльності для досягнення цієї мети; організувати та планувати свою навчальну діяльність; моделювати власну освітню траєкторію, аналізувати, контролювати, коригувати та оцінювати результати своєї навчальної діяльності; доводити правильність власного судження або визнавати помилковість. Ставлення: усвідомлення власних освітніх потреб та цінності нових знань і вмінь; зацікавленість у пізнанні світу; розуміння важливості вчитися впродовж життя; прагнення до вдосконалення результатів своєї діяльності. Навчальні ресурси: моделювання власної освітньої траєкторії
7	Ініціативність і підприємливість	Уміння: генерувати нові ідеї, вирішувати життєві проблеми, аналізувати, прогнозувати, ухвалювати оптимальні рішення; використовувати критерії раціональності, практичності, ефективності та точності, з метою вибору найкращого рішення; аргументувати та захищати свою позицію, дискутувати; використовувати різні стратегії, шукаючи оптимальних способів розв'язання життєвого завдання. Ставлення: ініціативність, відповідальність, упевненість у собі; переконаність, що успіх команди – це й особистий успіх; позитивне оцінювання та підтримка конструктивних ідей інших. Навчальні ресурси: завдання підприємницького змісту (оптимізаційні задачі)

№ з/п	Ключові компетентності	Компоненти
8	Соціальна і громадянська компетентності	<p>Уміння: висловлювати власну думку, слухати і чути інших, оцінювати аргументи та змінювати думку на основі доказів; аргументувати та відстоювати свою позицію; ухвалювати аргументовані рішення в життєвих ситуаціях; співпрацювати в команді, виділяти та виконувати власну роль в командній роботі; аналізувати власну економічну ситуацію, родинний бюджет; орієнтуватися в широкому колі послуг і товарів на основі чітких критеріїв, робити споживчий вибір, спираючись на різні дані.</p> <p>Ставлення: ощадливість і поміркованість; рівне ставлення до інших незалежно від статків, соціального походження; відповідальність за спільну справу; налаштованість на логічне обґрунтування позиції без передчасного переходу до висновків; повага до прав людини, активна позиція щодо боротьби із дискримінацією.</p> <p>Навчальні ресурси: завдання соціального змісту</p>
9	Обізнаність і самовираження у сфері культури	<p>Уміння: грамотно і логічно висловлювати свою думку, аргументувати та вести діалог, враховуючи національні та культурні особливості співрозмовників та дотримуючись етики спілкування і взаємодії; враховувати художньо-естетичну складову при створенні продуктів своєї діяльності (малюнків, текстів, схем тощо).</p> <p>Ставлення: культурна самоідентифікація, повага до культурного розмаїття у глобальному суспільстві; усвідомлення впливу окремого предмета на людську культуру та розвиток суспільства.</p> <p>Навчальні ресурси: математичні моделі в різних видах мистецтва</p>
10	Екологічна грамотність і здорове життя	<p>Уміння: аналізувати і критично оцінювати соціально-економічні події в державі на основі різних даних; враховувати правові, етичні, екологічні і соціальні наслідки рішень; розпізнавати, як інтерпретації</p>

№ з/п	Ключові компетентності	Компоненти
		<p>результатів вирішення проблем можуть бути використані для маніпулювання.</p> <p>Ставлення: усвідомлення взаємозв'язку кожного окремого предмета та екології на основі різних даних; ощадне та бережливе відношення до природних ресурсів, чистоти довкілля та дотримання санітарних норм побуту; розгляд порівняльної характеристики щодо вибору здорового способу життя; власна думка та позиція до зловживань алкоголю, нікотину тощо.</p> <p>Навчальні ресурси: навчальні проекти, завдання соціально-економічного, екологічного змісту; задачі, які сприяють усвідомленню цінності здорового способу життя</p>

Педагогічному колективу закладу освіти приділити значну увагу організації навчання через наскрізні лінії, які є засобом інтеграції ключових і загально предметних компетентностей, окремих предметів та предметних циклів, а також соціально значимими міжпредметними темами, які допомагають формуванню в учнів уявлень про суспільство в цілому, розвивають здатність застосовувати отримані знання у різних ситуаціях.

3. Рекомендовані форми організації освітнього процесу та інструменти внутрішнього забезпечення якості освіти

Основними формами організації освітнього процесу вважати різні типи уроку:

- формування компетентностей;
- розвитку компетентностей;
- перевірки та/або оцінювання досягнення компетентностей;
- корекції основних компетентностей;
- комбінований урок.

Також формами організації освітнього процесу є екскурсії, віртуальні подорожі, уроки-семінари, конференції, форуми, спектаклі, брифінги, квести, інтерактивні уроки (уроки-«суди», урок-дискусійна група, уроки з навчанням

одних учнів іншими), інтегровані уроки, проблемний урок, відео-уроки, прес-конференції, ділові ігри тощо.

Форми організації освітнього процесу уточнюються та розширюються у змісті окремих предметів за умови виконання державних вимог Державного стандарту та окремих предметів протягом навчального року.

Вибір форм і методів навчання вчитель визначає самостійно, враховуючи конкретні умови роботи, забезпечуючи водночас досягнення конкретних очікуваних результатів, зазначених у навчальних програмах окремих предметів.

З метою засвоєння нового матеріалу та розвитку компетентностей створити умови для проведення навчально-практичних занять з різних предметів як функції перевірки та оцінювання досягнення компетентностей учнів. Спрямувати роботу вчителів на проведення занять в малих групах (у тому числі роботу учнів у парах змінного складу) за умови, що окремі учні виконують роботу консультантів, тобто тих, хто навчає малу групу.

3 РОЗДІЛ

ПОВНА СЕРЕДНЯ ОСВІТА

Впровадження Державного стандарту базової та повної загальної середньої освіти, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 23 листопада 2011 року № 1392

Програма розроблена відповідно до наказу Міністерства освіти і науки від 20.04.2018 року №408, (у редакції наказу МОН від 28.11.2019 №1493 зі змінами, внесеними наказом МОН від 31.03.2020 № 464) «Про затвердження типової освітньої програми закладів загальної середньої освіти III ступеня.

Освітня програма школи передбачає досягнення учнями результатів навчання (компетентностей), визначених Державним стандартом.

Програмою передбачено:

1. Загальний обсяг навчального навантаження та орієнтовна тривалість і можливі взаємозв'язки окремих предметів, факультативних курсів, зокрема їх інтеграції, а також логічна послідовність їх вивчення. Загальний обсяг навчального навантаження здобувачів повної середньої освіти для 10-11 класів складає 2205 годин/навчальний рік:

- для 10 класів 1102,5 годин/навчальний рік;

- для 11 класів 1102,5 годин/навчальний рік;

1.1. Навчальний план для 10-11 класів (таблиця 2)

Навчальні предмети	Кількість годин на тиждень у класах	
	10	11
<i>Інваріантна складова</i>		
Українська мова	2	3
Іноземна мова	2	2
Українська література	2	2
Зарубіжна література	1	1
Історія України	1,5	1,5
Всесвітня історія	1	1
Громадянська освіта	2	-
Алгебра	3	3
Геометрія	1	1
Біологія і екологія	2	2
Географія	1,5	1
Фізика і астрономія	3	4
Хімія	1,5	2
Трудове навчання	1,5	1,5
Інформатика	1,5	1,5
Фізична культура	3	3
Захист Вітчизни	1,5	1,5
Разом	31	31
<i>Варіативна складова</i>	0,5	0,5
Курси за вибором:		
Історія рідного краю	0,5	0,5
Факультат, інд. заняття:		
Гранично допустиме навантаження одного учня	33	33
Всього	31,5	31,5

Навчальним планом передбачено загальний обсяг навчального навантаження та тижневі години на вивчення базових предметів, вибірково-обов'язкових предметів, а також передбачено години на факультативи.

Індивідуальній орієнтованості на учня сприяє те, що в освітній процес введено вибірково-обов'язковий предмет «Інформатика»; «Технології»; курс за вибором.

При тематичному плануванні педагогами враховано засоби інтеграції ключових і загально предметних компетентностей, окремих предметів та предметних циклів для реалізації наскрізних ліній.

Керуючись Положенням про індивідуальну форму здобуття загальної середньої освіти, затвердженим наказом МОН України №8 від 12 січня 2016 року та внесеними змінами і доповненнями до вищезазначеного Положення про індивідуальну форму здобуття загальної середньої освіти, затвердженими наказом МОН України №955 від 10.07.2019 року організовано індивідуальну форму здобуття освіти – 11 клас.

2.Очікувані результати навчання учнів

Результати навчання повинні зробити внесок у формування **ключових компетентностей** учнів.

№ з/п	Ключові компетентності	Компоненти
1	Спілкування державною (і рідною — у разі відмінності) мовами	<p>Уміння: ставити запитання і розпізнавати проблему; міркувати, робити висновки на основі інформації, поданої в різних формах (у текстовій формі, таблицях, діаграмах, на графіках); розуміти, пояснювати і перетворювати тексти задач (усно і письмово), грамотно висловлюватися рідною мовою; доречно та коректно вживати в мовленні термінологію з окремих предметів, чітко, лаконічно та зрозуміло формулювати думку, аргументувати, доводити правильність тверджень; уникнення невірних іншомовних запозичень у спілкуванні на тематику окремого предмета; поповнювати свій словниковий запас.</p> <p>Ставлення: розуміння важливості чітких та лаконічних формулювань.</p> <p>Навчальні ресурси: означення понять, формулювання властивостей, доведення правил, теорем</p>
2	Спілкування іноземними мовами	<p>Уміння: здійснювати спілкування в межах сфер, тем і ситуацій, визначених чинною навчальною програмою; розуміти на слух зміст автентичних текстів; читати і розуміти автентичні тексти різних жанрів і видів із різним рівнем розуміння змісту; здійснювати спілкування у письмовій формі відповідно до поставлених завдань; використовувати у разі потреби невербальні засоби спілкування за умови дефіциту наявних мовних засобів; обирати й застосовувати доцільні комунікативні стратегії відповідно до різних потреб.</p> <p>Ставлення: критично оцінювати інформацію та використовувати її для різних потреб; висловлювати свої думки, почуття та ставлення;</p>

№ з/п	Ключові компетентності	Компоненти
		<p>ефективно взаємодіяти з іншими усно, письмово та за допомогою засобів електронного спілкування; ефективно користуватися навчальними стратегіями для самостійного вивчення іноземних мов; адекватно використовувати досвід, набутий у вивченні рідної мови та інших навчальних предметів, розглядаючи його як засіб усвідомленого оволодіння іноземною мовою.</p> <p>Навчальні ресурси: підручники, словники, довідкова література, мультимедійні засоби, адаптовані іншомовні тексти.</p>
3	Математична компетентність	<p>Уміння: оперувати текстовою та числовою інформацією; встановлювати відношення між реальними об'єктами навколишньої дійсності (природними, культурними, технічними тощо); розв'язувати задачі, зокрема практичного змісту; будувати і досліджувати найпростіші математичні моделі реальних об'єктів, процесів і явищ, інтерпретувати та оцінювати результати; прогнозувати в контексті навчальних та практичних задач; використовувати математичні методи у життєвих ситуаціях.</p> <p>Ставлення: усвідомлення значення математики для повноцінного життя в сучасному суспільстві, розвитку технологічного, економічного й оборонного потенціалу держави, успішного вивчення інших предметів.</p> <p>Навчальні ресурси: розв'язування математичних задач, і обов'язково таких, що моделюють реальні життєві ситуації</p>
4	Основні компетентності у природничих науках і	<p>Уміння: розпізнавати проблеми, що виникають у довкіллі; будувати та досліджувати природні явища і процеси; послуговуватися технологічними пристроями.</p>

№ з/п	Ключові компетентності	Компоненти
	технологіях	<p>Ставлення: усвідомлення важливості природничих наук як універсальної мови науки, техніки та технологій. усвідомлення ролі наукових ідей в сучасних інформаційних технологіях</p> <p>Навчальні ресурси: складання графіків та діаграм, які ілюструють функціональні залежності результатів впливу людської діяльності на природу</p>
5	Інформаційно-цифрова компетентність	<p>Уміння: структурувати дані; діяти за алгоритмом та складати алгоритми; визначати достатність даних для розв’язання задачі; використовувати різні знакові системи; знаходити інформацію та оцінювати її достовірність; доводити істинність тверджень.</p> <p>Ставлення: критичне осмислення інформації та джерел її отримання; усвідомлення важливості інформаційних технологій для ефективного розв’язування математичних задач.</p> <p>Навчальні ресурси: візуалізація даних, побудова графіків та діаграм за допомогою програмних засобів</p>
6	Уміння вчитися впродовж життя	<p>Уміння: визначати мету навчальної діяльності, відбирати й застосовувати потрібні знання та способи діяльності для досягнення цієї мети; організовувати та планувати свою навчальну діяльність; моделювати власну освітню траєкторію, аналізувати, контролювати, коригувати та оцінювати результати своєї навчальної діяльності; доводити правильність власного судження або визнавати помилковість.</p> <p>Ставлення: усвідомлення власних освітніх потреб та цінності нових знань і вмінь; зацікавленість у пізнанні світу; розуміння важливості вчитися впродовж життя; прагнення</p>

№ з/п	Ключові компетентності	Компоненти
		до вдосконалення результатів своєї діяльності. Навчальні ресурси: моделювання власної освітньої траєкторії
7	Ініціативність і підприємливість	<p>Уміння: генерувати нові ідеї, вирішувати життєві проблеми, аналізувати, прогнозувати, ухвалювати оптимальні рішення; використовувати критерії раціональності, практичності, ефективності та точності, з метою вибору найкращого рішення; аргументувати та захищати свою позицію, дискутувати; використовувати різні стратегії, шукаючи оптимальних способів розв'язання життєвого завдання.</p> <p>Ставлення: ініціативність, відповідальність, упевненість у собі; переконаність, що успіх команди – це й особистий успіх; позитивне оцінювання та підтримка конструктивних ідей інших.</p> <p>Навчальні ресурси: завдання підприємницького змісту (оптимізаційні задачі)</p>
8	Соціальна і громадянська компетентності	<p>Уміння: висловлювати власну думку, слухати і чути інших, оцінювати аргументи та змінювати думку на основі доказів; аргументувати та відстоювати свою позицію; ухвалювати аргументовані рішення в життєвих ситуаціях; співпрацювати в команді, виділяти та виконувати власну роль в командній роботі; аналізувати власну економічну ситуацію, родинний бюджет; орієнтуватися в широкому колі послуг і товарів на основі чітких критеріїв, робити споживчий вибір, спираючись на різні дані.</p> <p>Ставлення: ощадливість і поміркованість; рівне ставлення до інших незалежно від статків, соціального походження; відповідальність за спільну справу; налаштованість на логічне обґрунтування позиції без передчасного переходу</p>

№ з/п	Ключові компетентності	Компоненти
		<p>до висновків; повага до прав людини, активна позиція щодо боротьби із дискримінацією.</p> <p>Навчальні ресурси: завдання соціального змісту</p>
9	Обізнаність і самовираження у сфері культури	<p>Уміння: грамотно і логічно висловлювати свою думку, аргументувати та вести діалог, враховуючи національні та культурні особливості співрозмовників та дотримуючись етики спілкування і взаємодії; враховувати художньо-естетичну складову при створенні продуктів своєї діяльності (малюнків, текстів, схем тощо).</p> <p>Ставлення: культурна самоідентифікація, повага до культурного розмаїття у глобальному суспільстві; усвідомлення впливу окремого предмета на людську культуру та розвиток суспільства.</p> <p>Навчальні ресурси: математичні моделі в різних видах мистецтва</p>
10	Екологічна грамотність і здорове життя	<p>Уміння: аналізувати і критично оцінювати соціально-економічні події в державі на основі різних даних; враховувати правові, етичні, екологічні і соціальні наслідки рішень; розпізнавати, як інтерпретації результатів вирішення проблем можуть бути використані для маніпулювання.</p> <p>Ставлення: усвідомлення взаємозв'язку окремого предмета та екології на основі різних даних; ощадне та бережливе відношення до природних ресурсів, чистоти довкілля та дотримання санітарних норм побуту; розгляд порівняльної характеристики щодо вибору здорового способу життя; власна думка та позиція до зловживань алкоголю, нікотину тощо.</p> <p>Навчальні ресурси: навчальні проекти, завдання соціально-економічного, екологічного змісту; задачі, які сприяють усвідомленню цінності</p>

№ з/п	Ключові компетентності	Компоненти
		здорового способу життя

3.Рекомендовані форми організації освітнього процесу та інструменти внутрішнього забезпечення якості освіти

Необхідною умовою формування компетентностей є діяльнісний підхід, який передбачає постійне включення учнів до різних видів навчально-пізнавальної діяльності, а також практична спрямованість процесу навчання. Формуванню ключових компетентностей сприяє встановлення та реалізація в освітньому: процесі міжпредметних і внутрішньопредметних зв'язків і наскрізних змістових ліній. Навчання за наскрізними змістовими лініями реалізуються насамперед через:

- організацію освітнього середовища;
- окремі предмети, роль яких при навчанні за наскрізними лініями різна і залежить від цілей і змісту окремого предмета та від того, наскільки тісно той чи інший предметний цикл пов'язаний із конкретною змістовою лінією;
- роботу в проєктах;
- позаурочну навчальну роботу і роботу гуртків.

Очікувані результати навчання, окреслені в межах кожного предмета, досяжні, якщо використовувати діяльнісний підхід, проблемне навчання, проєктні технології, ситуаційні справи, інтерактивні форми, роботу в парах/групах змінного складу тощо. Формами організації освітнього процесу можуть бути різні типи уроків, практичні заняття, семінари, конференції, заліки, співбесіди, проєкти (дослідницькі, інформаційні, мистецькі), сюжетно-рольові ігри, екскурсії, віртуальні подорожі тощо. Форми організації освітнього процесу уточнюються та розширюються у змісті окремих предметів за умови виконання державних вимог Державного стандарту та окремих предметів протягом навчального року.

Вибір форм і методів навчання вчитель/вчителька визначає самостійно, враховуючи конкретні умови роботи, забезпечуючи водночас досягнення конкретних очікуваних результатів, зазначених у навчальних програмах окремих предметів.